A Ràdio Cambrils,

PATRIMONI COL·LECTIU

Les dates de la Fira

Emissió del 2 de juny de 2011

AJUNTAMENT DE CAMBRILS
Cultura

L'ARXIU
municipal de Cambrils

Què és?
Un fragment del privilegi de concessió de la Fira a Cambrils.

Quines versions estem veient?
A dalt, la transcripció exacta del text. A sota, la traducció al català.

De quan és?
27 d'abril de 1322

Qui va atorgar aquest privilegi?
El rei Jaume II.

Per què es va redactar?
- Perquè les viles i ciutats no podien crear fires i mercats sense l'autorització del rei.
- Perquè calia fixar com havia de ser la fira: dates, durada, condicions dels mercaders, garanties de seguretat, etc.

De què ens parla?
- De la data en què es va crear la Fira de Cambrils.
- De l'origen del nom Fira de l'Ascensió, que va conservar de 1322 a 1979.
- Dels drets que els senyors tenien sobre els seus vassalls.
- Del poder del rei al món medieval.

On es troba?
A l'Arxiu de la Corona d'Aragó. Fons de la Reial Cancelleria. Registres de Jaume II. *Gratiarum,* núm. 16, part 1ª. P. 229 r-v

Nos, Jacobus, Dei gratia Rex Aragone, Valencie, Sardinie et Corsice ac comes Barchinone. Ad suplicem postulationem per parte hominum de Cambrils nobis exhibitam, concedimus et ordinamus per nos et nostros imperpetuum quod in dicta villa de Cambrils sint et celebrentur nundine vel fira quae incipiant quarta die ante festum Ascensionis Domini et deinde quolibet anno in eodem die per decem dies postea subsequentes et continue durature. (...)

Datum in Montealbo IIIIº kalendis madii Anno Domini Mº CCCº XXº secundo.

Dominicum de Biscarra mandatum domini regis.

Signum + Jacobi Dei gratia rex Aragone, Valencie, Sardinie et Corsice ac comitis Barchinone.

Nós, en Jaume, per la gràcia de Déu rei d'Aragó, València, Sardenya i Còrsega i comte de Barcelona. Per la petició suplicant que ens han presentat els homes de Cambrils, concedim i ordenam, per nós i pels nostres a perpetuïtat, que des d'ara en l'esmentada vila de Cambrils s'esdevinguin i celebrin fires que comencin cada any el quart dia abans de la festa de l'Ascensió del Senyor i durin els deu dies següents, ininterrompudament. (...)

Donat a Montblanc el dia IIII de les calendes de maig de l'any del Senyor de M CCC XX dos.

Domènec de Biscarra, per manament del rei.

Sig + ne de Jaume, per la gràcia de Déu rei d'Aragó, València, Sardenya i Còrsega i comte de Barcelona.

Què és?

La portada del programa de la Fira de 1957.

Per què hem triat aquest any?

El 1957 la fira va ser totalment renovada per tal de convertir-la en una fira moderna, tal com la coneixem ara. Des de llavors es compten les edicions actuals.

En aquesta nova etapa, es va conservar la data i el nom tradicional de la Fira.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligalls *Fira* (1957 i 1981). Sig. Top. 3007 i 3009

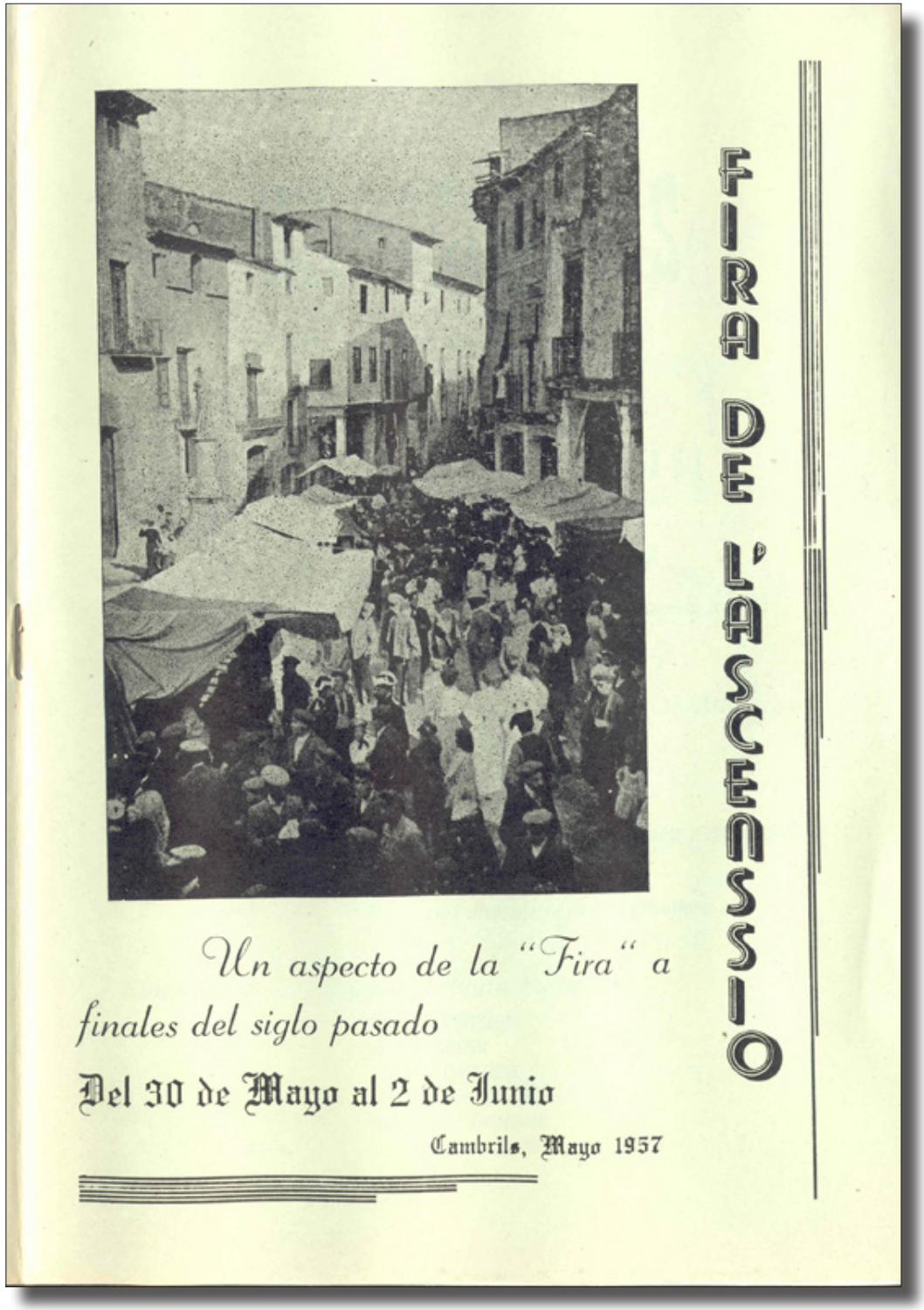

Què és?

Les cobertes dels programes de la Fira de 1979 i 1980.

Quines diferències presenten?

- Canvi de nom. El 1979 s'anomena per últim cop Fira de l'Ascensió. El 1980 neix el nom Fira de Cambrils.

- Canvi de data. El 1980, per primer cop es va aprofitar el dia festiu del Primer de Maig per poder comptar amb un dia més per a la Fira. Aquest recurs es va utilitzar diverses vegades entre 1980 i 1991.

De què ens parla?

- Dels canvis en el calendari laboral i el calendari festiu tradicional.
- Dels recursos que s'han utilitzat per garantir l'èxit de visitants a la Fira.

On es troba?

A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Fira* (1981). Sig. Top. 3009

Què és?
La introducció de l'alcalde al programa de la Fira de 1992.

De què ens parla?
- Del contingut i abast de la Fira
- De la consolidació del primer cap de setmana del mes de juny com a data de la Fira.

Per què hem triat aquest any?
Perquè és el 1992 va quedar fixada la data de la Fira fins a l'actualitat (només amb l'excepció de 1995, en què se celebrà al mes de maig).

On es troba?
A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons de l'Ajuntament de Cambrils. Lligall *Fira* (1992). Sig. Top. 3018

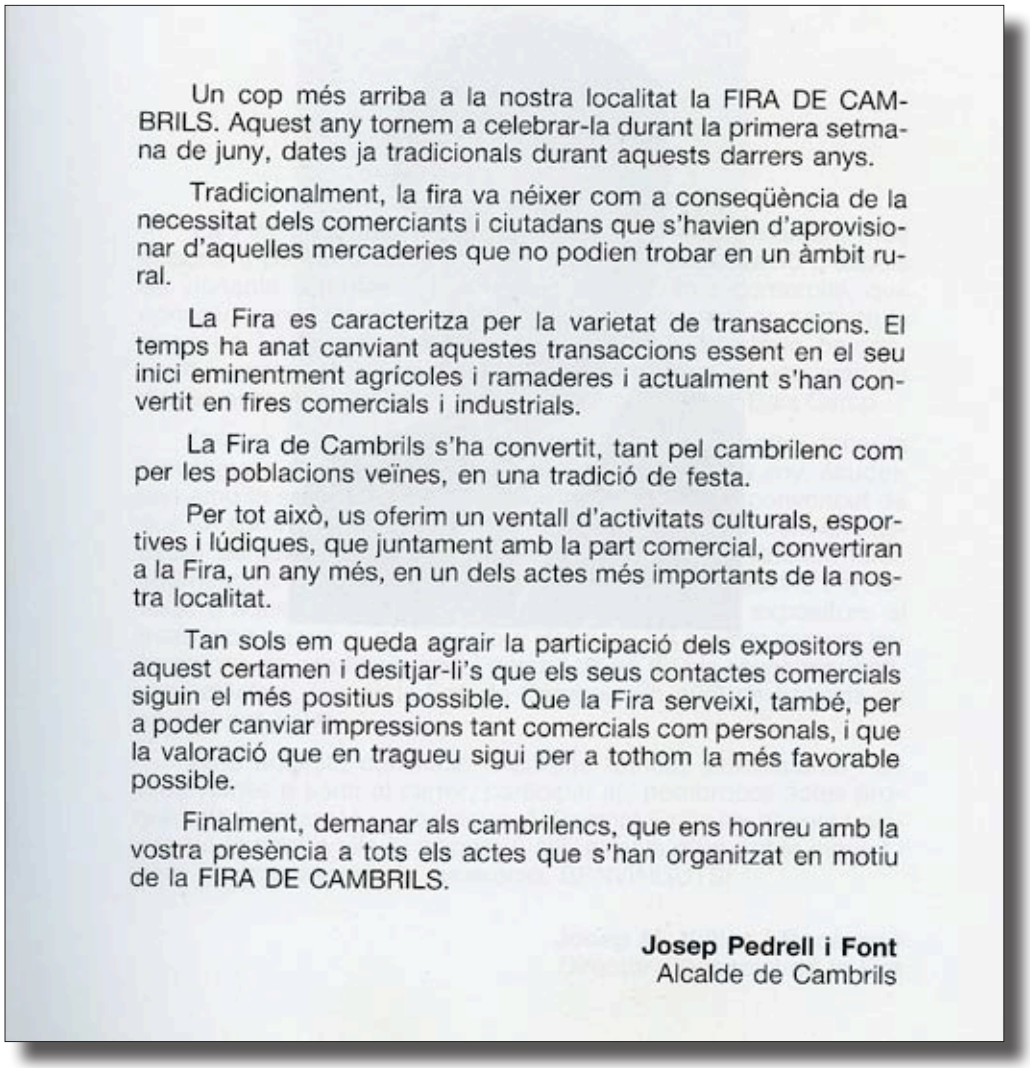

Un cop més arriba a la nostra localitat la FIRA DE CAMBRILS. Aquest any tornem a celebrar-la durant la primera setmana de juny, dates ja tradicionals durant aquests darrers anys.

Tradicionalment, la fira va néixer com a conseqüència de la necessitat dels comerciants i ciutadans que s'havien d'aprovisionar d'aquelles mercaderies que no podien trobar en un àmbit rural.

La Fira es caracteritza per la varietat de transaccions. El temps ha anat canviant aquestes transaccions essent en el seu inici eminentment agrícoles i ramaderes i actualment s'han convertit en fires comercials i industrials.

La Fira de Cambrils s'ha convertit, tant pel cambrilenc com per les poblacions veïnes, en una tradició de festa.

Per tot això, us oferim un ventall d'activitats culturals, esportives i lúdiques, que juntament amb la part comercial, convertiran a la Fira, un any més, en un dels actes més importants de la nostra localitat.

Tan sols em queda agrair la participació dels expositors en aquest certamen i desitjar-li's que els seus contactes comercials siguin el més positius possible. Que la Fira serveixi, també, per a poder canviar impressions tant comercials com personals, i que la valoració que en tragueu sigui per a tothom la més favorable possible.

Finalment, demanar als cambrilencs, que ens honreu amb la vostra presència a tots els actes que s'han organitzat en motiu de la FIRA DE CAMBRILS.

Josep Pedrell i Font
Alcalde de Cambrils

Per saber-ne més

Batlle i Guallart, Carme. *Fires i mercats: factors de dinamisme econòmic i centres de sociabilitat (segles XI a XV)*. Barcelona: Rafael Dalmau editor, 2004

Blàzquez Mañé, Marcel. *Els cartells de la Fira de Cambrils. 50 anys 1957-2007*. Cambrils: Ajuntament de Cambrils, 2007

"Jaume II va crear la fira de Cambrils el 1322". A *L'Arxiu t'informa: butlletí de l'Arxiu Municipal de Cambrils*, núm. 6 (Cambrils, setembre 2005), p. 2-3